

Normalleşme adımları

“Farklı bir cumhurbaşkanı olacağım” diyen Cumhurbaşkanı Tayyip Erdoğan’ın attığı farklı adımlardan birine tanık olduk dün.

Erdoğan, seçim sonuçlarının yarattığı sarsıntıdan koalisyon arayışlarına evrilen Ankara’da güne damgasını vuran bir görüşme gerçekleştirdi. CHP’nin eski Genel Başkanı, Antalya milletvekili Deniz Baykal’ı ikamet ettiği Dışişleri konutunda ağırladı.

“Görüşmeyi kim istedi” sorusunun yanıtı, “Saray yerine niye konutta görüştüler” sorusunun yanıtından daha kıymetli. Görüşme talebinin Cumhurbaşkanı’ndan geldiği Baykal tarafından açıklandı.

Baykal, Türk siyasetinin hafızası olarak nitelendirilebilecek isimlerin başında yer alır.

Siyasette pek çok görev üstlenen, çalkantılı dönemlerde kritik işlevler gören Baykal, duayen bir siyasetçi olarak muhalefet partisinin eski Genel Başkanı sıfatının ötesinde bir isim. Öyle anlaşılıyor ki Baykal’ın dün Cumhurbaşkanı ile yaptığı görüşmenin çerçevesi de daha çok devlet adamlığı, akıl adamlık sıfatının yarattığı bir sonuç.

‘Sıcak, yumuşak bir sohbeti’

Yumrukların bu kadar sıkı olduğu bir seçim kampanyasının ve iktidar hesaplarını alt üst eden seçim sonuçlarının ardından “şimdi ne olacak” paniğini dağıtabilecek bir adımın atılmasını önemsemek gerekiyor.

Bu açıdan Erdoğan’ın davetinin normalleşmeye katkı sağlayacağına kuşku yok.

Dün görüşmeden sonra sohbet ettiğim Baykal da, “Çok sıcak, yumuşak, medeni bir sohbet oldu. Ben Sayın Cumhurbaşkanı’nın ortaya çıkan tabloda normalleşmeye katkı yapması gerektiği yolundaki görüşlerimi anlattım. Bunlar doğal olması gereken şeyler. Herkes birbirini dinlemeli” dedi.

‘Ulak değilim, köprü kurmadım’

Erdoğan’la görüşmesini deneyimli bir “gözlemci” perspektifiyle yaptığının altını çizerek, “Türkiye’yi sıcak siyasi gerilimin dışında gözlemleyen bir insan olarak, parlamentoda birçok dönemi bu olayların içinde yaşamış bir siyasetçi olarak, milletin anlayışını, okuduğum şekliyle milletin seçimde ortaya koyduğu manzarayı ve sağduyunun hakim kılınması gerektiğini yansıtmaya çalıştım. ‘Buna bir bakın’ dedim” ifadelerini kullandı.

AK Parti-CHP koalisyonu konusunda işlev gördüğüne ilişkin iddiaları da kesin bir dille reddederek, “Özel ulak, köprü gibi iddialar gülünç. Hiç alakası yok. Sadece Türkiye’de ne oluyor, ne yapmak lazım bu konuşuldu” dedi.

Baykal’la yaptığım sohbet ve yakın çevresinden Ankara kulislerine yansıyan bilgiler ışığında dünkü sürpriz görüşmenin genel çerçevesini şöyle çizmek mümkün:

Erdoğan’ın yaklaşımı

Cumhurbaşkanı Erdoğan, AK Parti ve kendisine dönük karşıtlığın oluşturduğu ortak cephenin seçimde aldığı sonucu analiz ediyor. Bu okumayı AK Parti’nin hatalarından önce, karşı tarafın başarı gerekçeleri üzerinden yapıyor.

Erdoğan’ın oluşan tablo itibarıyla gördüğü ilk seçenek erken seçim. Koalisyonun sağlıklı işlemeyeceği, Türkiye’ye malolacağı yolundaki görüşünde bir esneme yok. Ancak koalisyon seçeneklerine de kategorik olarak karşı değil.

Hemen ya da orta vadede bir erken seçime gidilecekse, bu süreçte AK Parti’nin iktidarda olması gerektiğini düşünüyor.

Cumhurbaşkanı olarak, teamülleri işleterek Başbakan Ahmet Davutoğlu’na hükümeti kurma görevini verdikten sonra, Davutoğlu’nun temaslarının yeni hükümetin hangi partiler arasında kurulacağını ya da kurulamayacağını net

olarak ortaya koyacağı inancında. Ancak CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu'na görev verme koşulları oluşursa bunu yapacak. Hükümetin kurulması sürecinin işletilmesi konusunda devletin başı olarak tüm yetkilerini kullanacak.

'Kendinizi görevli sayın'

Baykal'ın, Cumhurbaşkanı ile görüşmesinde çizdiği çerçeveye gelince... Erken seçimin Türkiye'ye ciddi maliyeti olacağını, 2015 hatta 2016'nın kaybedileceğini söyleyen Baykal, "seçimde milletin yaptığı hatanın düzeltilmesi" gibi bir anlayışın yanlış olacağını aktarmış. Yeni bir seçimin hem Türkiye'ye hem de partilere maliyeti olacağının üzerinde durmuş. Koalisyonun ciddiyetle denenmesi gerektiğini belirterek, "Bu tabloda bir çıkış bulunur. Siyasetçinin görevi bunu üretmektir" yaklaşımıyla Cumhurbaşkanı'nın çözümün üretilmesinde en önemli katkısı verebileceğini söylemiş, "Kendinizi buna görevli sayın" ifadesini kullanmış. "Önemli olan 'Türkiye'yi nasıl işler hale getireceğiz' meselesidir" demiş. Önemli bir noktanın daha altını çizmiş.

"Bütün koalisyon modelleri aynı derecede saygıdeğerdir" diyerek, CHP-MHP ve HDP'nin ortaya koyabileceği koalisyon formülünün de işletilmesi gerektiğini, Cumhurbaşkanı'nın bunda da sorumluluğu olduğunu vurgulamış. Bu, CHP lideri Kemal Kılıçdaroğlu'na hükümeti kurma görevi verilmesi halinde, getireceği koalisyon tablosuna Cumhurbaşkanı tarafından karşı çıkılmaması demek.

Baykal'ın yakın çevresine aktardığı řu izlenim önemli:

"Sandıktan çıkan sonucun ortadan kaldırılması duygusuyla hareket edilmemesi gerektiğini söyledim. Cumhurbaşkanı erken seçimi önceliyor. Bunun yanlış olacağını, koalisyon seçeneklerinin denenmesi gerektiğini söyledim. Buna kapalı olmadığını gördüm."

Normalleşme ortak karar

Erdoğan'ın Baykal'ı davet etmesinin her halükarda gergin siyasi ortama pozitif bir katkı sunacağı kesin.

Ayrıca bu görüşmeden sadece Kılıçdaroğlu değil Başbakan Davutoğlu'nun da haberi var. Üstelik önceki gün öğle saatlerinden itibaren.

Dün kulislere yansıyan bilgiler, Davutoğlu'nun normalleşmeye katkı sağlayacak her temasa yeşil ışık yaktığı yönündeydi. Ayrıca, Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın bu tarz görüşmeleri, farklı kesimlerden isimlerle önümüzdeki günlerde devam ettireceği belirtildi.

Cumhurbaşkanı ile Başbakan arasında yapılan son görüşmede bu konunun da ele alındığını öğrendim. Erdoğan'ın, bu bağlamdaki ilk temasını adı CHP ile bütünleşmiş bir isimle gerçekleştirmesi de çok önemli.

'Bütün opsiyonlar açık'

İktidar partisinde istişare süreci devam ediyor. Davutoğlu'na yakın kaynaklar, MHP ya da CHP ile koalisyon çerçevesinde AK Parti'den bazı isimlerin Başbakan tarafından görevlendirildiği haberlerini doğrulamıyor. Kurumsal anlamda bir diyalog kurulmadığı söylenmekle birlikte, kulislere yansıyan haberler MHP ile yoğun bir temas trafiğinin yaşandığı yönünde. Davutoğlu hükümet kurma kararlılığında. Yakın çevresi, dün itibariyle manzarayı, "Bütün opsiyonlar açık" diye ifadelendirdi.